

GAVUCHEB

Galerie výtvarného umění v Chebu
Gallery of Fine Arts in Cheb
duben – červen 2022 / April – June 2022

Prvních deset let / The First Ten Years

Výstava k 60. výročí vzniku Galerie výtvarného umění v Chebu
/ Exhibition on the 60th anniversary of the Cheb Art Gallery
GAVU – Velká galerie / Great Gallery
31. 3.–19. 6. 2022
Kurátor / curated by Marcel Fišer
Vernisáž ve středu 30. března v 17.00.
Výročí dále připomene první publikace mapující její dosavadní historii a dvě přednášky na stejné téma 27. dubna a 11. května.

Vladimír Rocman, plakát s motivem chebské intarzie ke znovuotevření galerie po ukončení komplexní renovace jejího sídla u příležitosti 10. výročí jejího vzniku, 1972 / Poster with the motif of a Cheb marquetry, printed to celebrate the reopening of the gallery after the complex renovation of its headquarters on the occasion of the 10th anniversary of its establishment, 1972

Argišť Alaverdyan, Id-entity

GAVU – Malá galerie / Small Gallery
31. 3.–26. 6. 2022
Kurátor / Curated by Marcel Fišer
Vernisáž ve středu 30. března v 17.00.

Entity 18, 2021, olej a akryl na plátně / oil and acrylic on canvas, 50 x 40 cm

Jan Křížek, Gobelín / Tapestry, 1927

GAVU – Opus magnum
31. 3.–26. 6. 2022
Kurátorka / curated by Jana Kalousková
Vernisáž ve středu 30. března v 17.00.

Gobelín / Tapestry, 1927, olej na tkanině z ovčí vlny / oil on sheep wool fabric, 300 x 225 cm

Václav Jírů, Praha a Pražané / Prague and Its People

Výstava k 60. výročí vzniku Galerie výtvarného umění v Chebu
/ Exhibition on the 60th anniversary of the Cheb Art Gallery
GAVU – Výstava z depozitáře / Exhibition from the Depository
24. 2.–28. 8. 2022
Kurátor / Curated by Lukáš Bártl

Z cyklu Praha a Pražané / from the Series Prague and Its People, GAVU Cheb

Výstava připomíná první etapu chebské galerie, vymezenou roky 1962 až 1972 a spojenou především s jejím tehdejšími řediteli, malířem Bojmírem Huttou. V galerii v té době pracovali také historici umění Mira Mladějovská (1962–1968) a Jiří Vykoukal (1968–1970).

Pro svou činnost si galerie upravila barokní budovu Nové radnice a jen o málo později získala do správy i gotický kostel sv. Bartoloměje a zámek v nedalekém Starém Hrozňatově; obě památky v průběhu 60. let úspěšně zrekonvovala. Galerie od počátku těsně spolupracovala s NG v Praze a se SNG v Bratislavě, ale také se Státními uměleckými sbírkami v Drážďanech a s Národním muzeem v Krakově. V závěru této dekadý galerie také přišla s několika vlastními odbornými projekty a kolem roku 1970 se díky tomu zařadila na absolutní čelo galerijní scény. V polovině toho roku však Vykoukal z galerie nuceně odešel a výstavní provoz byl na dva roky přerušen kvůli komplexní rekonstrukci budovy. Huttovi bylo „dovoleno“ ji dokončit a dokonce za ni získal oficiální ocenění. Pak však přišla rána v podobě odebrání zámku v Hrozňatově, který byl vrácen ministerstvu vnitra. Posprpová politická garnitura vnímala Huttu jako problémovou osobu a na začátku roku 1973 byl nahrazen konzervativním historikem umění Františkem Petasem. Při znovuotevření galerie 24. srpna 1972 měla premiéru i nová stálá expozice, již ovšem musela připravit kurátorka NG Praha Marcela Pánková, neboť v Chebu se nikdo nebyl schopen tohoto úkolu ujmout. V jejím katalogu, ohlížejícím se za deseti lety její úspěšné existence, už nejsou jména Huty a Vykoukala ani zmíněna.

The exhibition commemorates the first phase of the Cheb gallery, from 1962 to 1972. The gallery adapted the Baroque building of the New Town Hall for its activities. From the beginning, it worked closely with the National Gallery in Prague and the Slovak National Gallery in Bratislava, as well as with the Dresden State Art Collections and the National Museum in Cracow. Around 1970 it was at the absolute forefront of the gallery scene in Czechoslovakia. Then, however, exhibition traffic was interrupted for two years due to the complex reconstruction of the building. After that, the new political conditions following August 1968 became fully apparent, which resulted in a sharp decline in quality.

Argišť Alaverdyan (*1991) se narodil v Arménii, ovšem od svých dvou let žije v České republice. V roce 2017 absolvoval pražskou Akademii, kde prošel několika malířskými ateliéry. Ve svém posledním cyklu nazvaném *Entity* se zabývá světem odehrávajícím se na monitorech počítačů, tabletech a mobilních telefonů, který se ve stále větší míře stává náhražkou světa reálného.

„Entita“ je původně pojmem z ontologie, tedy oboru filozofie, který se zabývá tím, jak porozumět být v jeho nejrůznějších formách, tedy právě entitách. V podobném významu byly oba termíny – ontologie i entita – přeneseny do teorie programování. V názvu chebské výstavy je však slovo „entita“ doplněno do pojmu „identita“. Tato slovní hříčka naznačuje, že se Alaverdyan tentokrát soustředí na jedno konkrétní téma – zobrazování lidské tváře. Objevuje se zde hned několik zajímavých momentů. Ve vztahu k malbě se autor dotýká klasického žánru portrétu, ve vztahu k digitálním technologiím tematizuje nejrůznější aplikace, které se zpracováním lidských tváří zabývají.

Argišť Alaverdyan (*1991) was born in Armenia, but has lived in the Czech Republic since he was two years old. In 2017 he graduated from the Prague Academy of Fine Arts, where he passed through several painting studios. In his latest series, *Entities*, he explores the world that takes place on the monitors and screens of computers, tablets, and mobile phones; the world which is increasingly becoming a substitute for the real world.

“Entity” is originally a concept from ontology, a branch of philosophy that pursues how to understand existence in its various forms, i.e. precisely entities. In a similar sense, both terms – ontology and entity – have been transferred into programming theory. In the title of the Cheb exhibition, however, the word “entity” is added to the term “identity.” This pun suggests that Alaverdyan focuses on a single particular theme this time – the representation of the human face. Several interesting moments appear here. In relation to painting, the artist touches upon the classical genre of portraiture, and in relation to digital technologies, he thematizes the various applications that deal with the processing of human faces.

Dnes zcela zapomenutý malíř Jan Křížek (1887–1961) prošel akademiemi v Mnichově, Vídní i Praze a poté se živil jako výtvarný pedagog. Jeho konzervativně orientovanou, stylově značně proměnlivou tvorbu naposledy v roce 1959 připomněla retrospektivní výstava na pražské Staroměstské radnici. V jeho pozůstalosti se nachází zajímavé dílo, vymykající se svým charakterem i rozměrným formátem, které nyní připomíná výstava ve formátu Opus magnum. Jde o volnou kopii renesanční tapisérie z belgické manufaktury Grammont, uložené ve vídeňských císařských sbírkách na zámku Schönbrunn, namalovanou olejovými barvami na tkaninu z ovčí vlny. Křížek ji vytvořil v roce 1927 jako jakýsi prototyp interiérové dekorace, v jehož duchu nejspíš zamýšlel vytvářet podobné. Za tímto účelem ji v roce 1928 prezentoval na výstavě „Soudobá kultura v Československu“ v Brně v expozici uměleckého řemesla v pavilonu Werkbundu. Zřejmě však bez většího ohlasu, neboť k naplnění tohoto „podnikatelského záměru“ nikdy nedošlo.

The today completely forgotten painter, Jan Křížek (1887–1961), went through academies in Munich, Vienna, and Prague and then worked as an art teacher. His conservatively oriented, stylistically highly variable work was last commemorated via a retrospective exhibition held in Prague in 1959. His inheritance includes an interesting piece, exceptional in its character and large-dimensional format, which is now remembered in a one-work Opus magnum exhibition. It is a loose copy of a Renaissance tapestry from the Belgian Grammont manufactory (housed in the Imperial collections at Schönbrunn Palace in Vienna), painted in oil on sheep wool fabric. Křížek created it in 1927 as a kind of prototype for interior decoration, in the spirit of which he probably intended to produce similar ones. To this end, he presented it in 1928 at the Brno exhibition “Contemporary Culture in Czechoslovakia” in the Werkbund pavilion. It, however, apparently did not attract too much attention, since this “business plan” never came to fruition.

Stejnomená výstava Václava Jírů (1910–1980) v roce 1962 byla jednou z prvních, které v chebské galerii proběhly. Jíra se profesně vyprofiloval již za První republiky, kdy přispíval do mnoha obrazových časopisů. Téměř celou válku pak strávil ve vězení a koncentračních táborech, odsouzen za odbojovou činnost. Po válce se naplno vrátil do tvůrčích kruhů. V době konání chebské výstavy však neovlivňoval fotografii pouze jako aktivní umělec, ale též jako zakladatel a šéfredaktor revue *Fotografie*, bezkonkurenčně nejlepšího odborného časopisu v celém východním bloku. Také výtět jeho knih byl tou dobou již uctyhodný. V roce 1960 vyšla další nazvaná *Praha a Pražané*, která stojí na počátku domácí tradice městské obrazové publikace. Byla to velká událost. Kniha byla prakticky ihned rozprodána a v roce 1962 vyšla ve druhém vydání a nákladu 30 000 (!) výtisků. Jírů zde zachytil Prahu a její předměstí, život lidí a jejich všední den. Od idylicky a klidně působících scénérií z periferie až po pulzující Václavské náměstí.

Ze stejného souboru jako kniha vzešla chebská výstava. Výběr snímků z původní výstavy je dnes možné opět shlédnout ve výstavním formátu „Ze sbírek“. Dílem náhody se totiž všechny tehdy prezentované fotografie dodnes dochovaly ve stavu, v jakém byly kdysi svěšeny z výstavy a uloženy do desek odložených v archivu galerie – jako anonymní, teprve před několika lety identifikovaný soubor.

Photographer Václav Jírů (1910–1980) founded the local *Fotografie* [Photography] magazine in 1957 and subsequently ran it throughout the 1960s. His eye mainly focused on Prague, recording it in its unsentimental, everyday life. In 1962, Jírů's exhibition “Prague and Its People” ranked among the first ones held by GAVU Cheb. The images ended up in its collections, stored as an anonymous first. Today, we present them again to remember and commemorate the gallery's 60th anniversary as well as the exhibition.

Miroslav Šašek, To je Hong Kong / This is Hong Kong

GAVU – Museum Café
4. 4. – 18. 9. 2022
Kurátorka / Curated by Veronika Lochmanová

Ilustrace z knihy To je Hong Kong / Illustration from the Book This is Hong Kong, 1965, Nadace Miroslava Šaška, Praha

Když Miroslav Šašek (1916–1980) v roce 1947 emigroval, byl už zavedeným ilustrátorem a karikaturistou. Žil pak v různých městech Evropy. Světové proslulosti dosáhl svou edicí turistických průvodců pro děti nazvaných *This is...* (*To je...*). Mezi roky 1958 a 1974 jich vytvořil osmnáct a na další připravené už nedošlo. Byly přeloženy do mnoha jazyků a vycházely v desetitisícových nákladech, po roce 1989 díky nakladatelství Baobab i v češtině. Svěmu autorovi přinesly několik ocenění a podle čtyř z nich (New York, Izrael, Benátky, Irsko) byly dokonce natočeny filmy. Motivy ze Šaškových ilustrací se také objevily na pohlednicích, plakátech a užitečných předmětech. Pro každý z nich vytvořil na osmdesát kreseb a práce mu zabrala tři až čtyři měsíce. Začal vždy tím, že si nastudoval dostupnou literaturu „... a pak tam prostě přijedu a chodím s očima otevřenýma. *Dělám kresbu po kresbě, tak co si myslím, že by mohlo být typické*“. Výstava byla uspořádána spolu s Nadací Miroslava Šaška, Praha.

When Miroslav Šašek (1916–1980) emigrated in 1947, he was already an established illustrator and cartoonist. He then lived in various cities in Europe. He gained worldwide fame for his edition of tourist guides for children, entitled *This is...* Between 1958 and 1974 he created eighteen of them. They were translated into many languages and published in editions of tens of thousands. They won their author several awards and four of them (New York, Israel, Venice, Ireland) were even made into films. The exhibition is organised in collaboration with Miroslav Šašek Foundation, Prague.

Prior – průkopník vizuální identity / Prior – The Pioneer of Visual Identity

Retromuseum – První patro / First floor
14. 4.–4. 9. 2022
Kurátor / curated by Pavel Coufalík
Vernisáž ve středu 13. dubna v 17.00.
Ve středu 20. dubna v 17.00 přednáška kurátora Vývoj vizuální komunikace ve veřejném prostoru.

Obecně se má za to, že k prvním pokusům s aplikací koordinovaných vizuálních stylů po vzoru západních podniků došlo v československých podmínkách v polovině 70. let a jako průkopnický počín je v tomto směru označován rozsáhlý manuál jednotné identity podniku Brněnské veletrhy a výstavy (BVV) Jana Rajlichy. Značkou, jejíž geneze však dodnes zůstává poněkud mimo zájem odborné veřejnosti, byly Obchodní domy PRIOR. Tento podnik budoval už od počátku svou vizuální identitu neméně důsledně než zmíněné BVV. Logotyp Prioru, vzešlý v roce 1968 z výběrového řízení, navrhl grafik s bohatou prvorrepublikovou praxí Josef Burjanek. Prostřednictvím tehdejšího reklamního podniku Merkur zůstal s Priorem spojen i nadále a podařilo se mu vtisknout jeho obchodním domům jednotný grafický styl, definovaný ve vlastním, průběžně inovovaném manuálu. Svými aplikacemi na balicích papírech, igelitových taškách nebo novinových inzertech se v porovnání s BVV silně zaplaskal dokonce do povědomí veřejnosti. Systematická, zpětně důsledně kontrolovaná práce s vizuálními prvky vedla koncem 80. let tehdejšího vedoucího propagace Rudolfa Zubala k výroku, že „... značka Prior je u nás tak dobře zavedená jako Coca-Cola ve světě“. Výstava prezentuje zmíněnou propagaci Priorů v plné šíři a zasazuje ji do dobového kontextu. Vedle toho dokládá příklady odchylek od uvedeného systému, které byly většinou výsledkem práce výtvarníků jednotlivých propagačních středisek zřízených ve všech obchodních domech.

The PRIOR Department Stores logo is the oldest example of building a unified visual identity in the former Czechoslovakia. The author of the Prior logotype, selected in a tender in 1968, was graphic designer Josef Burjanek. He remained associated with the Prior and managed to render the department stores a uniform graphic style, defined in his own, continuously innovated manual. Its applications used on wrapping paper and plastic bags or in newspaper advertisements became strongly embedded in the public awareness.

Jihotvar. Hrdějovická keramika 60. let 20. století / Hrdějovice Ceramics of the 1960s

Retromuseum – Mezipatro / Mezzanine
10. 3. –4. 9. 2022
Kurátorka / Curated by Eva Ballová

Antonín Škoda, Vázy, výroba 1960–62, v. 23 cm, majolika, ručně proškrabávaný vzor pod glazurou / Vases, produced 1960–62, h. 23 cm, majolika, hand-scrapped pattern under glazing

Tradice keramické výroby v Hrdějovicích, ležících v blízkosti Českých Budějovic, sahá do přelomu 19. a 20. století, kdy zde Josef Štěpánek založil rodinnou firmu. V 50. letech vzniklo spojením několika menších keramických podniků výrobní družstvo Jihotvar, výroba však zpočátku trpěla nedostatkem inovací. Změna nastala až po úspěchu československé expozice na světové výstavě Expo 58 v Bruselu. Do podniku nastoupili dva absolventi keramické školy v Bechyni, Antonín Škoda a Karel Přihoda, a hrdějovický závod tehdy na trh uvedl keramické předměty ve svěží pastelové barevnosti v tzv. bruselském stylu. Později zde zejména Škoda začal navrhovat moderní kameninové předměty, rezné s jemným zdobením, odkazující k tradiční lidové tvorbě. Výrobky Jihotvaru byly prezentovány na řadě menších výstav i celostátních přehlídek, kde získávaly ocenění. V průběhu 60. let byly mimoto zavedeny dvě technologické novinky. Tou první bylo využití skleněné drti, která se vkládala na kameninu a vypalovala za vysokých teplot. Druhou metodou bylo míchání kameniny s kysličníky kovů, kdy vypálením vznikl nádherný tmavý probarvený stříp, který se dále zdobil tmavým burelem. V té době se také začalo využívat ke zdobení keramických předmětů „lidového“ vzoru modrých květin, jenž měl tradici už z předválečné doby. Tento typický jihočeský motiv se později rozšířil natolik, že dnes si pod pojmem „hrdějovická keramika“ většinou představíme právě tento dekor.

The exhibition follows the production of the Jihotvar Hrdějovice cooperative, which was highly valued and respected at the time of its existence. The works moved on the scale from the Brussels style, characteristic of pastel colors, to ecru ceramics referring to the traditional methods of craftsmanship and decoration. The project focuses on the oeuvre of the designer Antonín Škoda as well as the second outstanding figure active in the Hrdějovice plant, the organizer of its production and author of multiple designs, Karel Přihoda.

Stálé expozice / Dauerausstellungen

Gotika / Gothic

GAVU – 2. patro / 2nd floor

Životní styl a design v ČSSR / Lifestyle and design in the Czechoslovak Socialist Republic

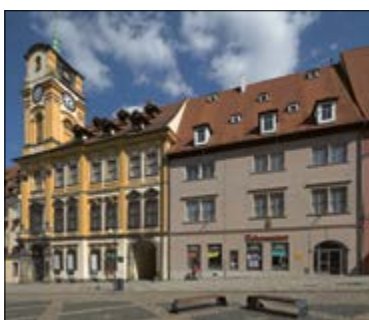
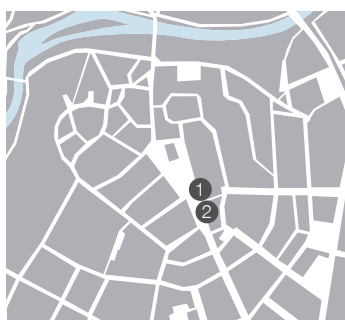
Retromuseum – přízemí / Ground floor

Galerie výtvarného umění v Chebu / Gallery of Fine Arts in Cheb

příspěvková organizace Karlovarského kraje
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 16, 350 02 Cheb
T: +420 354 422 450, info@gavu.cz, www.gavu.cz

Retromuseum

pobočka Galerie výtvarného umění v Chebu
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 17, 350 02 Cheb
www.retromuseum.cz

Otevřeno / Opening hours: úterý–neděle 10.00–17.00 / Tuesday–Sunday 10 a.m.–5 p.m.

Vstupné / Admission: 80 Kč / CZK – dospělí / adults; 50 Kč / CZK – senioři od 60 let, studenti SŠ a VŠ od 16 let / seniors from 60 years, secondary school and university students from 16 years; 10 Kč / CZK – žáci ZŠ, studenti SŠ při kolektivní návštěvě od 15 let / primary school pupils, secondary school students during a group visit from 15 years; zdarma / free – děti do 6 let, ZTP, ICOM, RG, UHS / children up to 6 years, persons with severe health disabilities, ICOM. Vstupné zahrnuje návštěvu všech stálých expozic a výstav jak v Galerii výtvarného umění, tak i v Retromuseu. / Admission covers a visit to all permanent exhibitions and exhibitions in the Fine Arts Gallery and the Retromuseum. Přednášky: 50 Kč, pro členy galerijního klubu zdarma.

Moderní umění / Modern Art

GAVU – 1. patro / 1st floor

Současné umění / Contemporary Art

GAVU – suterén / Basement

Středý v GAVU

Akce se konají vždy ve středu v 17.00.

6. dubna	Julie Jančárková, Ivan Ajvazovskij	přednáška
13. dubna	Prior – průkopník vizuální identity	vernisáž
20. dubna	P. Coufalík, Vývoj vizuální komunikace ve veřejném prostoru	přednáška
27. dubna	Marcel Fišer, Dějiny GAVU Cheb I	přednáška
4. května	Julie Jančárková, Vasilij Vereščagin	přednáška
11. května	Marcel Fišer, Dějiny GAVU Cheb II	přednáška
18. května	Štěpán Vácha, Petr Brandl I	přednáška
25. května	Štěpán Vácha, Petr Brandl II	přednáška
1. června	Julie Jančárková, Viktor Vasněcov	přednáška
8. června	J. Kalousková, Sto let keramické školy v Karlových Varech I	přednáška
15. června	J. Kalousková, Sto let keramické školy v Karlových Varech II	přednáška
22. června	Ladislav Zikmund-Lender, Jan Kotěra	přednáška
29. června	Jitka Svobodová (Veká galerie), Patrik Křiššák (Malá galerie), Gabriel Max (Opus museum)	vernisáž

Výstavní program GAVU Cheb je podpořen z grantového programu MK ČR. Titulní strana / title page: Expozice gotického sochařství v kostele sv. Bartoloměje, otevřená 6. září 1964, interiér a instalace Otto Rothmayer, odborná spolupráce Jaromír Homolka / Exhibition of Gothic sculpture in the church of St. Bartholomew, opened on 6 September 1964, interior and installation design: Otto Rothmayer, expert cooperation: Jaromír Homolka